

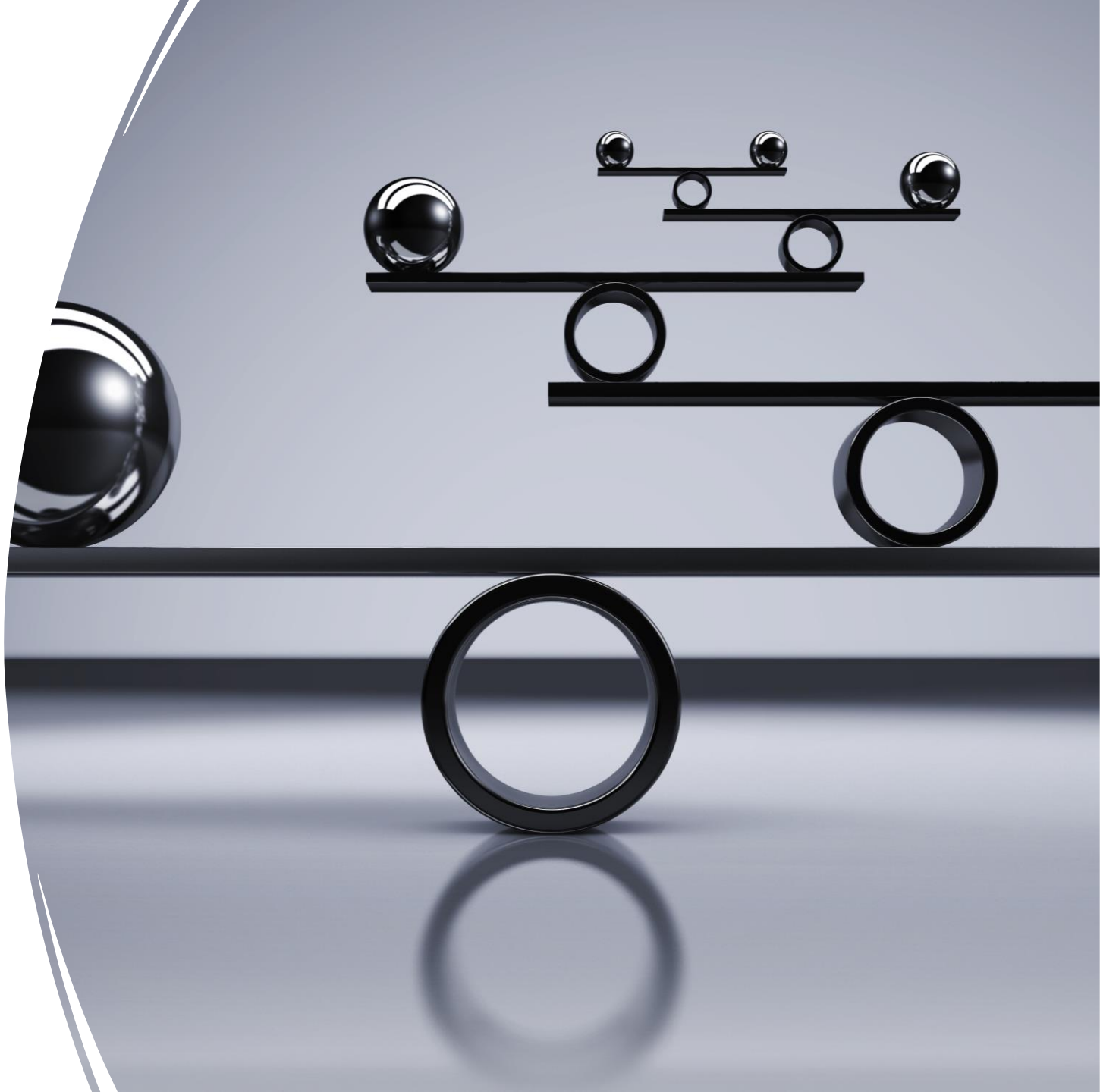
Riskien hallinta marjatilalla

Mirja Tiihonen

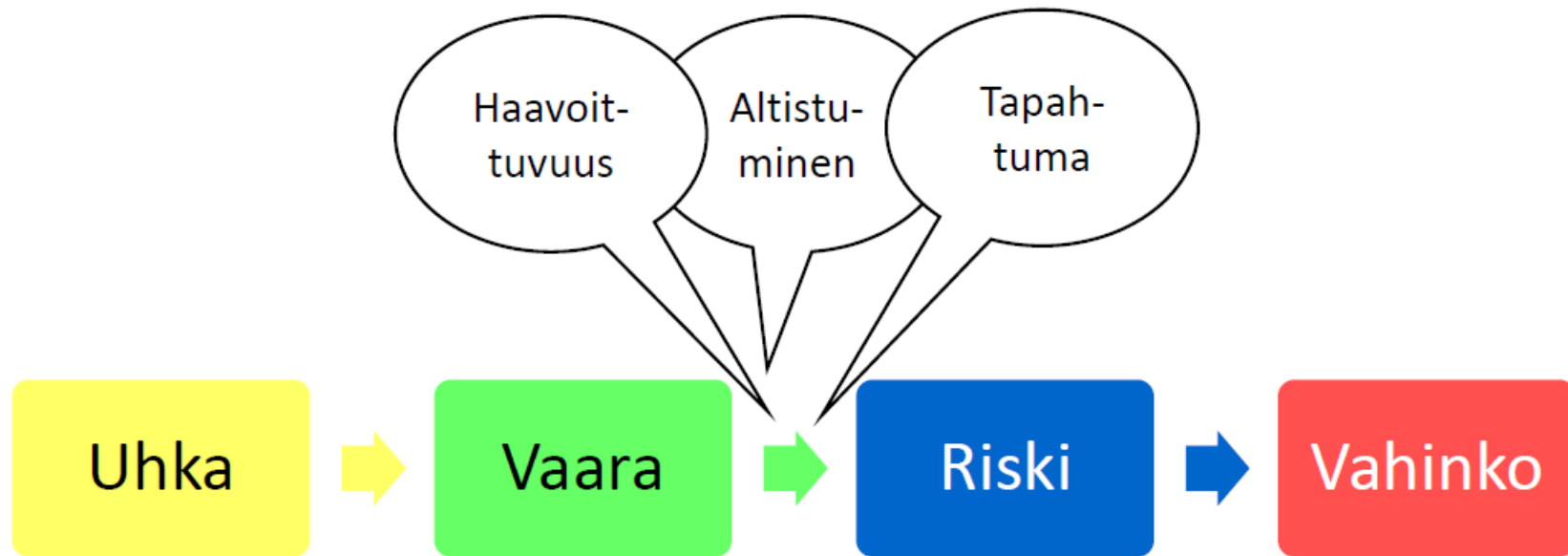
25.1.2022

Sisältö

- Yleistä riskin käsitteestä
- Riskinhallintaprosessi
- Riskien tunnistaminen
- Riskinarviointi
- Riskien hallintakeinot

Uhka, vaara vai riski?

Uhka, vaara vai riski?

- Kun puhutaan ammattimaisesta riskienhallinnasta
 - uhka on vaaraa epävarmempi tapahtuma
 - vaara mielletään riskin aiheuttajaksi
 - riskin realisoitumiseksi tarvitaan haavoittuvuus, altistuminen ja tapahtuma
- Riski on todennäköisyyden ja sen seurausten yhdistelmä (SFS-opas 73:2011)
- Varma tapahtuma ei ole riski

Riskien luokittelu

- Voidaan tehdä monella tavalla
- Paljon käytetty jaottelu
 - Strategiset riskit
 - Rahoitusriskit
 - Operatiiviset riskit
 - Vahinkoriskit

Sisäiset

- Organisaation omasta toiminnasta lähtöisin

Ulkoiset

- Organisaation ulkopuolisesta ympäristöstä tai yhteisöstä aiheutuvat

Välittömät

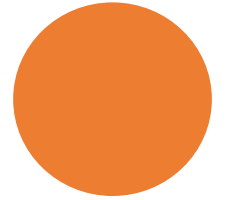
- Seuraukset usein tuhoisat
- Esim. luonnonkatastrofit

Välilliset

- Pitkän aikavälin synnyttämä
- esim. virheellisen tietojärjestelmän vääristämä toiminta pitemmän ajan kuluessa

Vahinkoriskit

- Mm. omaisuus-, työturvallisuus-, luonnonkatastrofi- ja tietoturvariskit
- Riskeillä on negatiivisia vaikutuksia
- Toteutuessaan haittaavat yrityksen toimintaa ja yleensä aiheuttavat kustannuksia

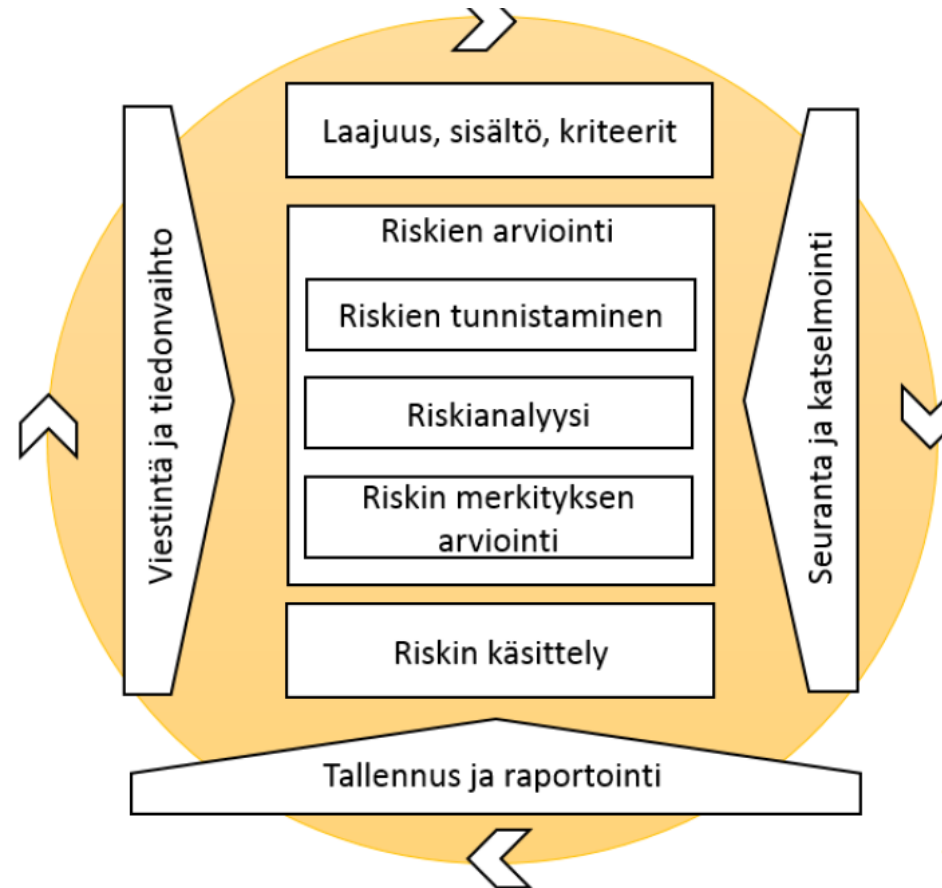
Liikeriskit

- Mm. markkina-, kilpailija-, rahoitus- ja resurssiriskit
- Liittyvät yrittäjän kykyyn tehdä oikeita päätöksiä, osaamiseen, työkykyyn, jaksamiseen
- Riskeillä voi olla haittojen lisäksi myös positiivisia vaikutuksia

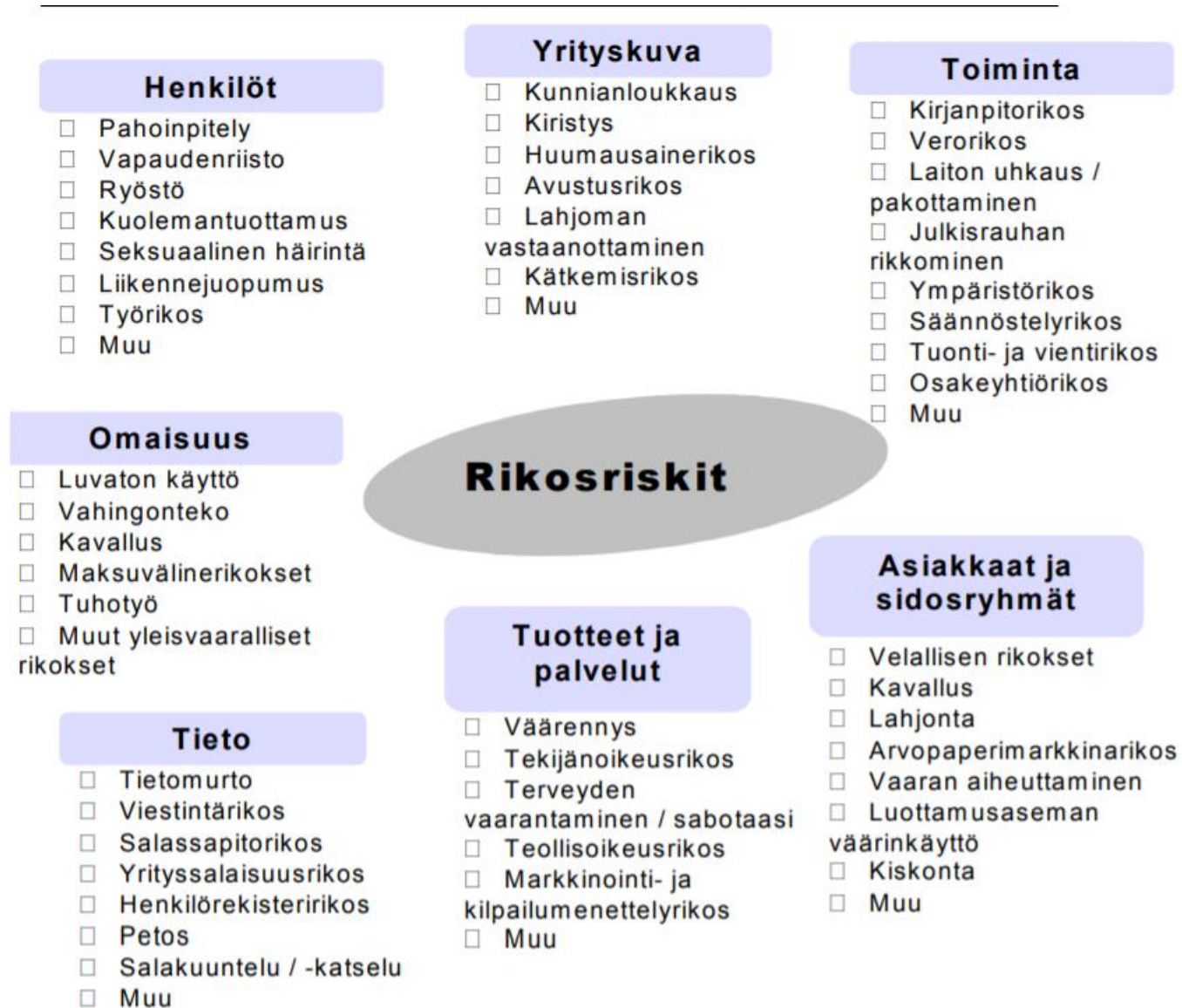
Riskienhallintaprosessi

- Riskinhallinta on koordinoitua toimintaa, jolla organisaatiota johdetaan ja ohjataan riskien osalta. (SFS ISO 31000: 2018)
- Kannattaa toteuttaa osissa
- Yrityksen johto päättää laajuuden ja riskien merkittävyyden arvioinnissa käytettävät kriteerit

Riskien tunnistaminen

- Keskeinen osa riskien hallintaa
- Apuna voidaan käyttää tarkastuslistoja tai erilaisia tähän tarkoitukseen kehitettyjä menetelmiä
- Kannattaa mahdollisuuksien mukaan toteuttaa ryhmätyönä
- Tarvitaan taustatietoa arvioinnin kohteesta

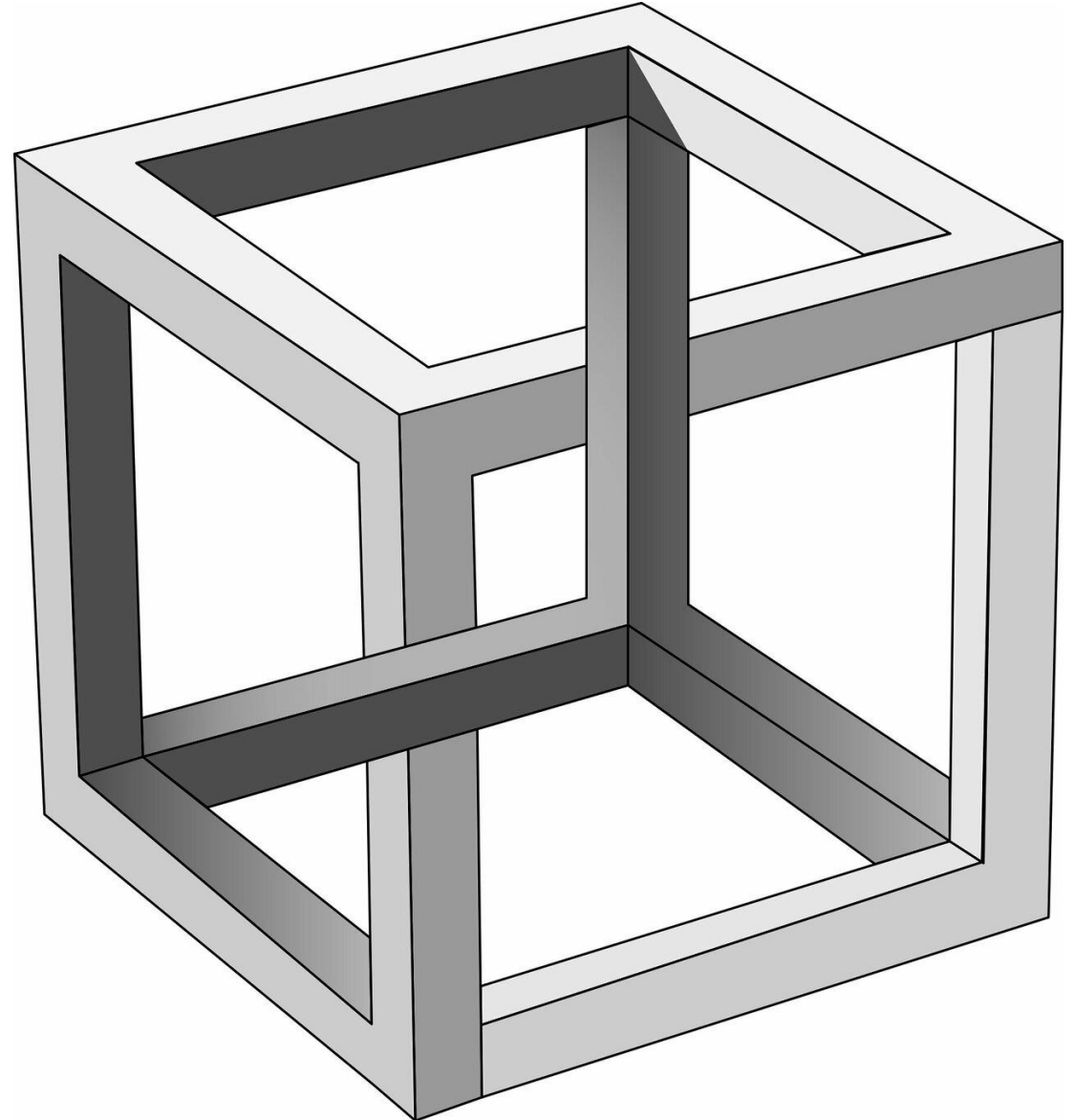
Mitä jos -analyysi

- Standardisoitu riskienarviointimenetelmä
- Melko helppo ja nopea toteuttaa

- Esimerkkejä
 - Mitä jos hälytystä ei huomata?
 - Mitä jos ei ole sähköä?
 - Mitä jos henkilö X ei ole paikalla?
 - Mitä jos pumppu ei toimi?
 - Mitä jos tieto X puuttuu?

Riskien tunnistamiseen vaikuttavia tekijöitä

- Psykologiset tekijät
 - Muisti
 - Havainnointikyky
 - Päätöksentekotavat
 - Mieliala
- Asenne ja motivaatio
- Yleinen terveystilanne, stressi, väsymys
- Kokemus ja ammattitaito
- Ryhmädynamiikka

Riskin merkityksen arviointi

	Lievästi haitallinen	Haitallinen	Erittäin haitallinen
Hyvin epätodennäköinen	Merkityksetön riski	Vähäinen riski	Kohtalainen riski
Epätodennäköinen	Vähäinen riski	Kohtalainen riski	Merkittävä riski
Todennäköinen	Kohtalainen riski	Merkittävä riski	Sietämätön riski

↑
Toimi viipymättä

Toimi
heti!

Riskin käsittely ja hallinta

Välttäminen

Jätetään
investointi
tekemättä

Jakaminen

Toteutetaan
projekti
yhdessä
kumppanin
kanssa

Siirtäminen

Otetaan
vakuutus

Annetaan
vaarallinen
työ
alihankkijalle

Pienentäminen

Laaditaan
toimintaohjeita

Tehdään
rakenteellisia
muutoksia

Ottaminen

Pidetään riski
omalla vastuulla

Mikä tai millainen tapahtuma?	Mitä tapahtuu jos?	Seuraukset	Riskitaso	Nykyinen varautuminen tilanteeseen	Toimenpide-ehdotukset/Lisäkysymyksiä	Jäännös-riski	Sovitut toimenpiteet	Vastuuhenkilö	Aikataulu	Toteutuksen tilanne

Jäännösriski: riskitaso riskinhallintatoimenpiteiden jälkeen

EK:n yritysturvallisuusmalli

<https://ek.fi/hyoty tietoa-yrityksille/yritysturvallisuus/>

Yhteenvetona

- Toteuta riskienhallintaa järjestelmällisesti
- Tunnista merkittävimmät riskit ja keskitä toimenpiteet niihin
- Valitse toimenpiteet, jotka pienentävät jäännösriskiä
- Jos päätät ottaa/pitää riskin, tee se tietoisesti
- Muista, että toiminnan ja toimintaympäristön muuttuessa myös riskit muuttuvat

Lähteitä ja lisätietoa

- Elinkeinoelämän keskusliitto: Yritysturvallisuus <https://ek.fi/hyotytietoa-yrityksille/yritysturvallisuus/>
- Flink, Anna-Liisa ; Reiman, Teemu ; Hiltunen, Mika 2007: Heikoin lenkki? : riskienhallinnan inhimilliset tekijät. Edita.
- Riskienhallintayhdistys. PK-RH Pk-yrityksen riskienhallinta (Huom! Ei päivitetty viime vuosina)
<http://www.pk-rh.fi/index.php?page=tulosta-tyovalineet>